

7
Poštšina plačana v gotovini

10
Cena 2 Din

DRAMA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALISCA V LJUBLJANI 1933/34

Gospod Sonjkin in njegova sreča

10
Premijera 6. januarja 1934

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

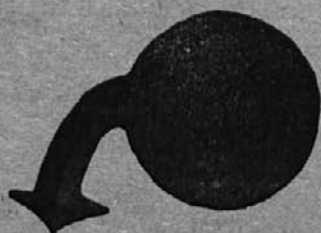
UREDNIK: FR. LIPAH

Dežnike - nogavice

KUPITE

najugodnejše

v trgovinah tovarne

VIDMAR

LJUBLJANA: Pred Škofijo 19
Prešernova ul. 20

BEOGRAD: Kralja Milana 13

ZAGREB: Jurišičeva ul. 8

Lastni izdelki!

Ogroma izbira!

Tovarniške cene!

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 6. januarja 1934

Ost.: **Juškijevič: „Gospod Sonjkin“**

Kdo ne pozna sinove, ki izhajajo iz velike familije Sonjkinov? Odkar stoji svet, v vseh časih in pri vseh narodih so jih rodile matere. Ob njihovem rojstvu niso streljali s topovi, prapori niso bili razobešeni in noben časopis ni prinesel novice o njih eksistenci... A vendar je njih število legijon... Vsak dan jih rodi brez konca...

Vsak dan rodi majhne sinove tega sveta, trpine, rojene za muke in odpovedovanje vsega posvetnega... Težaki dela so Sonjkinini, njih oči so široko razprte, velike in gledajo v svet z dobrodušnostjo... Trpljenje in usodo sprejemajo udano, življenje biča občutijo in slišijo kot vsakdanjo zadevo... Nič jih ne preseneča... Od zore do mraka garajo — srečni za ono malo, kar jim garanje prinaša...

Da Sonjkinine najdemo in srečamo povsod. Pri pošti so in pri železnici, uniforme nosijo in v civilu hodijo... Pariz jih ima in Berlin in Ljubljana in Odesa... Še več... Sonjkinini niso samo moški, o ne, tudi ženske so... Kdo ne pozna tiste učiteljice pri Sv. Duhu ali pri Trojici, ki čaka od leta do leta dekleta za trg, za mesto... Kdo ne pozna onih, ki presede vso mladost sključene nad pisalno mizo, kdo ne onih za pudlom v trgovini, z večno se smehljajočim licem, ki se z leti izprevrže v spako...

O, Sonjkinov je mnogo... V vseh kategorijah, vseh nošah... Povsod, povsod!...

*

Zgodi se včasih, da posije v življenje takega Sonjkina solnčni žarek, da ga pogleda gospod Bog z ljubeznivim smehljajem... Kaj je potem? — Potem je lahko mnogo... A stavba duševnosti takega Sonjkina, ki živi skozi leta v sami odpovedi, je šibka... Sreča, ki nastopi nenadno, ga vrže iz tečajev — tla se mu izmikajo in glava se kroži, miselnost se počasno preokrene...

Iz sreče, ki je hotela dobro in se ustavila na rahli stavbi Sonjkinovega nehanja, lahko plane požar, lahko nastane potres in sreča se proti volji izprevrže v nesrečo...

Semjon Juškijevič, židovski pisatelj, nam izvleče iz ogromnega albuma Sonjkinovih likov enega... Majhnega uradnika, fantasta, srečnega zakonca, dobrega, skrbnega sinka... Pa mu vrže čisto slučajno in nepričakovano, prav za prav proti volji, srečko v roke. — In ta srečka zadene milijon. V tem njegovem komadu je srečka, serija ta in ta glavna oseba, kajti ona je gonilno pero, katarza in zaključek, ki dvigne pred blaznimi očmi Sonjkinovimi nov zastor, bajno kopreno spoznanja: ljudje so bedni, ljudje so lačni sreče, pomoči so potrebni... In zgrozi se Sonjkin sredi blaznosti in zakliče: na kolena... na kolena pred Sonjkinom... Da, za vse ni pomoči, za vse ni rešitve — najmanj pa zanj... za Sonjkina — za člana velike, tihe bratovščine trpinov...

*

Juškijevič, znan širom Rusije kot odličen pisatelj, se nam predstavlja s tem delom, ki je preromalo mnogo zapadnih odrov z največjim uspehom. —

Za nas bo zanimiv prvič zato, drugič pa, ker nastopi po dolgem presledku v njem kot nosilec glavne vloge g. Jos. Daneš-Gradiš, ki je po našem mnenju predestiniran za to ulogo.

Komad je napisan v originalu v štirih dejanjih. Režija je uklenila našo uprizoritev v tri, osvojila predvsem enotnost scene — kajti tam naj Sonjkin zaključi srečo, tam naj ga požro njeni zublji, kjer mu je skozi okno padel prvi solnčni žarek.

Razno

Firmin Gémier. Francoski igralec, režiser in ravnatelj F. Gémier je 26. novembra umrl v Parizu, zadet od kapi. Bil je star 64 let. Pravkar je izdeloval filmski scenarij za »Beneškega trgovca«. Vse življenje je posvetil plodonosnemu umetniškemu delu. Prvotno kemik je prvič nastopil kot 19letni igralec, l. 1892. pa ga je poklical Antoine na »Théâtre libre«, kjer se je izkazal kot močan realist v glavnih vlogah pri »Osvobojenih Benetkah« in »Ubu roi«. Dolgo let je vodil gledališče »Renaissance«, v katerem je vprizarjal dela Romain Rollanda, Mirbeaua, Tristan Bernarda in drugih. Potem je prevzel za Antoinom vodstvo »Théâtre Antoine«, kjer je vprizaril »Ano Karenino«, »Timona iz Aten« in druge ter je končno postal ravnatelj »Odéona«, drugega drž. francoskega gledališča. Gémier je nemško dramsko literaturo smotreno uvrstil v francoski repertoire, in tako je n. pr. Goethejevega »Fausta«, Schillerjevega »Wallensteina«, Hauptmannovo »Hanico« in »Tkalce«, Schnitzlerjevega »Zelenega kakaduja« in »Daljno deželo« kot prvi vprizaril na francoskem odru. Svojo nalogo, predstaviti tuje dramatike francoskemu občinstvu, je nadaljeval s tem, da je ustanovil l. 1925. »Société Universelle du Théâtre«, nekako »Zvezo gledaliških narodov«.

ki zboruje vsako leto v drugem večjem mestu. Francija žaluje predvsem za svojim velikim realističnim igralcem in velikopoteznim režiserjem, vsa Evropa pa se ga bo spominjala s spoštovanjem radi njegovega edinstvenega kulturno-političnega idealizma.

Firmin Gémier:

Režijska pravila.

Prvo pravilo: Brezpogojno spoštovanje teksia. Režiser naj besedilo prelije v slike in mu tako vdahne življenje. Nikoli pa naj ne gre preko njega. Avtor ima pravico, da se upre režiserju, ki bi skušal uveljaviti svoje domisleke na škodo teksta.

Zato naj se brezpogojno odklanja vse, kar je v nasprotju z idejo igre ali ji je celo škodljivo, vsako nepotrebno razkošje, vsaka načičkanost, vse, kar bi odvrčalo gledalca od resnic, ki jih oznanja avtor.

Ta zvestoba do teksta pa nas ne sme zavajati k pretirani skromnosti. To bi bilo na vsak način podlo izdajstvo. Nasprotno: režija mora postaviti ideji kar najmočnejši relief.

Drugo pravilo: Ne drži se svojeglavno katerekoli manire. Da se približaš duhu dela, moraš v vsakem gotovem slučaju izpremeniti metodo, kakor pač zahteva delo.

Tretje pravilo: Če vprizarjaš mojstrsko delo genialnega pisatelja, ki je tako rekoč prerok in glasnik civilizacije, se potruj, da boš združil gledalce in igralce, da bodo skupno soglašali v navdušenju in tako v vsem gledališču pričarali odkrito in vroče sozvočje.

*

V Berlinu so v »Komediji« igrali Molièrovega »George Dandina« kot muzikalno dramo, ki jo je priredil E. Schulz-Breiden.

*

Špansko gledališče. Tam gospodari par rutiniranih komedjografov, ki spišejo vsako četrletje po eno ljudsko igro starega kova. To jim prinaša lepe denarce. Avtorji so: brata Quintero, Martinez Sierra, Muñoz Seca, Linares Rivas. Celo Benavente se ne drži več na dostojni višini. Špansko gledališče je v akutni krizi. Občinstvo so razvadili dobri inozemski filmi in zato ne mara več za igre, v katerih je polno sentimentalnosti, pobožnjakarstva, lahkih dovtipov in podobne stare navlake. Vendar pa se opaža močno moderno gibanje za obnovo gledališča. Vodi ga Rivas Cherif, ki se je učil pri Rusih in Nemcih.

*

Drame o Luthru. V Königsbergu so vprizorili igro »Martin Luther ali pot v pekel«, ki jo je spisal E. W. Möller, tamkajšnji dramaturg. V igrah »Bernhard iz Weimarja« (Lauckner), »Vsi proti enemu« (Forster-Burggraf), »Hutten« (Klimsch) je prav za prav slikano bojno razpoloženje novejših nemških zgodovine.

V Schleswigu so igrali misterij »Luther«, delo domačega avtorja Axel Delmara, Weimar in Erfurt pa sta vprizorila »Državni zbor v Wormsu« (A. Bartels), Berlin pa H. Johstove »Preroke«.

Voltaire.

Voltairjeva »Semiramis« je krasno propadla. Pesnik tega kar verjeti ni mogel in ko je srečal Pirona, ga je vprašal:

»No, kako mislite vi o moji igri?«

»Jaz mislim,« je rekel Piron s prijaznim nasmeškom, »da bi vi radi videli, da sem jo spisal jaz.«

*

Nekoč je neznanec poslal Voltairju tragedijo ter ga obenem prosil, naj mu primerno odgovori, kako misli o njej. Voltaire je igro prečital, jo položil na mizo in rekel:

»Ni težko, napisati tako tragedijo, toda težko je avtorju opisati.«

Sprememba v ravnateljstvu.

Madžarsko narodno gledališče v Budimpešti je imelo zadnje čase kar trikrat novega ravnatelja. Vzrok je ta, da so odslovili dolgoletnega ravnatelja in prvovrstnega strokovnjaka A. Hevesija, zanj pa niso našli nobenega primerne naslednika. Pri tej priliki je znova začela krožiti po Budimpešti Molnárjeva anekdota iz dobe Hevesijevega režima:

Znano je, da Franc Molnár ni čisto arijske krvi. Baje zato tudi zadnja leta državno gledališče ne igra njegovih iger. Ker ima pa ravnatelj Hevesi isto »napako«, so se čudili Molnárjevi prijatelji in vprašali pesnika, kaj misli on o tem. Molnár je odgovoril: »Vidi se vam, da niste bili še nikoli v New Yorku. Tam ne puste v finejše hotele nobenega zamorca. Zato pa imajo hoteli zamorske vratarje, da odganjajo črnokože goste. Tako je tudi pri nas. Zamorec Hevesi stoji na vratih gledališkega hotela in kako naj jaz, ubog zamorec, sploh kdaj pridem v ta hotel?«

*

Po prvem dejanju. Avtor (kritiku, ki se oblači):

»Že greste? Saj sta še dve dejanji!«

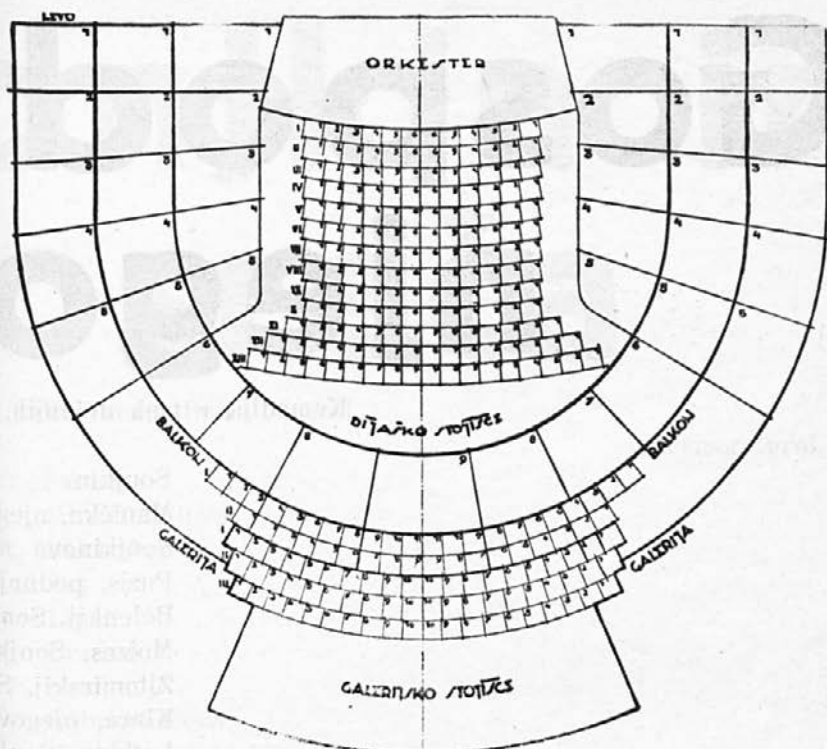
Kritik: »Saj zato pa!«

*

Ljubljanska drama pripravlja komediji »Kogar Bog poviša« (Lichtenberg) v režiji Br. Krefta in »Gospodična« (Jack Deval) v režiji M. Skrbinška.

Lastnik in izdajatelj: Uprava Nar. gledališča v Ljubljani. Predstavnik: Oton Zupančič. Urednik: Fr. Lipah. — Tiskarna Makso Hrovatin, vsi v Ljubljani.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

Kaj je lepota, katera osvaja, očara smrtnika od na nižjih delavskih vrst, do mogočnih kron, prestolov?

Lepota je najkрасnejša cvetlica, s katero more mati priroda obdariti ženo, katere sveta dolžnost je, vzgajati in negovati to cvetlico.

Kako se neguje, vzgaja ta divna cvetlica? Ne mogoče z različnimi pudri, suhimi, mastnimi šminkami: nasprotno, tisto je pokončevanje prave lepote. Lepota rabi pravih

sočnih, vegetalnih tvarin, katere delujejo, hranijo, ne pa sušijo. Za zvečer uporabljajte **Uran kremo** mastno, zjutraj izperite z milno vodo ter z **Uran Zoraida milom**. Nakar takoj namažite z **Uran Zoraida kremo** dnevno, nato z **Uranovim Zoraida pudrom**, ki je lahek, ne olazen, kakor prašek cvetlice. Ne samo, da lice po masazi z **Uran kremo** nočno, **Zoraida kremo** dnevno ter **Zoraida**

pudrom, postane divno, cvetoče, mladostno, iz katerega diši kipeče zdravje, ampak ta edinstveni preparat naredi kožo baržunasto, mehko, marmornato gladko.

Uran krema nočna, Uran Zoraida krema dnevna, ter Uran Zoraida milo so edina nedosegljiva polepšala moderne žene, vsled tega bi morali **Uran krema nočna, Uran Zoraida krema dnevna, Uran Zoraida puder in Uran Zoraida milo**, krasiti njeno psiho.

Parfumerija Uran, Ljubljana

Gospod Sonjkin in njegova sreča

Komedija v treh dejanjih. Scenarij: Juškjevič. Prevel Boris Zieherl.

Režiser: prof. O. Šest.

Sonjkin	Daneš
Manička, njegova	Mira Danilova
Sonjkinova mama	Rakarjeva
Puzis, podnajemnik	Jan
Belenkij, Sonjkinov prijatelj	Lipah
Mojzes, Sonjkinov prijatelj	Bratina
Žitomirskij, Sonjkinov prijatelj	Potokar
Klara, njegova žena	Gabrijelčičeva
Latkina, Sonjkinova prijateljica	Nablocka

Dejanje se vrši v večjem prostoru v Sonjkinovem stanovanju.
Kožuh, ki ga nosi ga, M. Danilov, na razpolago tvrdka L. Rot, Mestni trg.

Blagajna se odpre ob pol 20.

Parter: Sedeži I. vrste	Din 28.—
" II. - III. vrste	" 26.—
" IV. - VI. "	" 24.—
" VII. - IX. "	" 22.—
" X. - XI. "	" 20.—
" XII. - XIII. "	" 18.—

Lože v parterju	Din 100.—
" v I. balkonu	" 100.—
" v II. balkonu	" 70.—
Dodatni loži	" 20.—
" v redu	" 20.—
" v onaki	" 15.—

Prek ob 20.

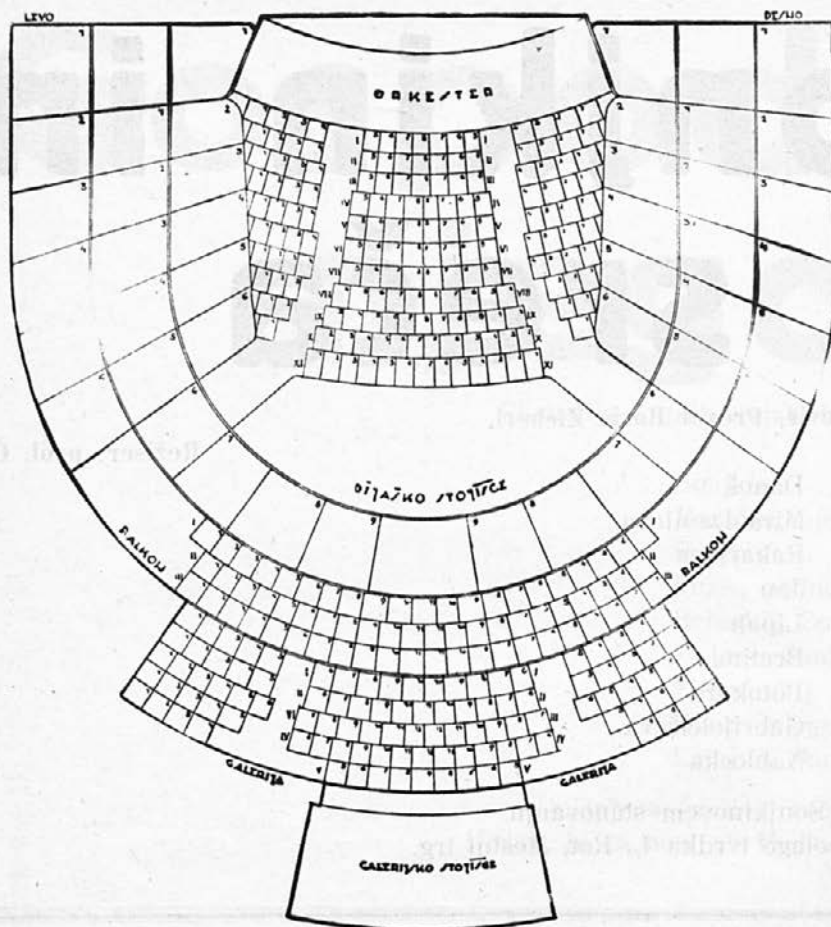
Konec ob 22.

Balkon: Sedeži I. vrste	Din 20.—
" II. "	" 16.—
Galerija: " I. "	" 14.—
" II. "	" 12.—
" III. "	" 10.—
Galerijsko stojišče	" 2.50
Dijaško stojišče	" 5.—

VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki kassi opernem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure
Predpisana taksa za prevoz je vračunana v cenah

D

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

Po predstavi

v kavarno

NEBOTIČNIK

Dnevno koncert popoldan in
zvečer do 1 1/2 ure zjutraj

Pivo - Izbrana vina

Topla in mrzla jedila

Priporoča se Vam

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA D. D.
V LJUBLJANI

za zavarovanje

proti oškodovanju vsled požara, eksplozije, kraje, toče, nesreč i. t. d. na zgradbah, opremlj, tvornicah, avtomobilih kot tudi na lastnem telesu in življenju

Podružnice: Beograd, Sarajevo, Zagreb, Osijek, Novi Sad, Split

Glavni sedež: Ljubljana, Gosposka ulica 12

Telefon števil. 2176 in 2276

Knjigarna

Učiteljske tiskarne v Ljubljani

Frančiškanska ul. 6

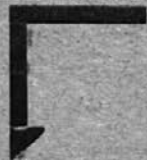
Podružnica:

Maribor

Tyrševa ulica 44

Ima v zalogi vse slovenske leposlovne, znanstvene in šolske knjige, mnogo hrvatskih, srbskih, francoskih, angleških, italijanskih del ter velika izbira nemških leposlovnih in znanstvenih knjig. Razna učila za šolo in dom. Naroča vse jugoslovanske, slovanske, nemške, francoske, angleške in italijanske revije. Velika izbira muzikalij za vse instrumente kakor tudi klavirskih izvlečkov za petje in klavir. Velika izbira modnih časopisov.

Samozavesten,
prikupen nastop
na družabnih prireditvah
edinole v

PEKO

čevlju

